

กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

The management process of school administrators affecting the student
support system under the Phetchabun office of learning encouragement

อาภิสขนา ด่านวิไล

Arphidchana Danwilai

นันทิมา นาคพงศ์ อัครรักษ์

Nanthima Nakaphong Asvaraksha

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Faculty of Education, Naresuan University

E-mail: arphidchanad67@nu.ac.th

Received: 29 April 2026; Revised: 5 May 2026; Accepted: 9 May 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษาระดับของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ 3) เพื่อศึกษาระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2568 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มีค่า IOC เท่ากับ 1 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1)ระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2)ระดับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการวิเคราะห์ระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.55–0.68 4)ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบ

ปกติกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ร้อยละ 49.40 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ Beta

$$\hat{Z}_Y = 0.56(Z_{X_1}^{**}) + 0.31(Z_{X_4}) + 0.21(Z_{X_2}) - 0.10(Z_{X_3}) - .25(Z_{X_5})$$

คำสำคัญ: กระบวนการบริหารจัดการ, ผู้อำนวยการสถานศึกษา, ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

Abstract

The objectives of this research were: (1) to examine the level of management processes of school administrators under the Phetchabun Provincial Office of Learning Promotion; (2) to investigate the level of student support systems under the same office; and (3) to analyze the management processes of school administrators that influence the student support system. The sample consisted of 113 teachers in the academic year 2025. The research instrument was a questionnaire with an IOC value of 1.00 and a reliability coefficient of 0.89. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The findings revealed that: (1) the overall level of management processes of school administrators was high; (2) the overall level of student support systems was high; (3) the management processes of school administrators were moderately and positively correlated with the student support system, with correlation coefficients ranging from 0.55 to 0.68, statistically significant at the .01 level; and (4) multiple regression analysis indicated that the management processes of school administrators explained 49.40% of the variance in the student support system, statistically significant at the .01 level.

The standardized regression equation was:

$$\hat{Z}_Y = 0.56(Z_{X_1}^{**}) + 0.31(Z_{X_4}) + 0.21(Z_{X_2}) - 0.10(Z_{X_3}) - .25(Z_{X_5})$$

Keywords: Management process, Educational Administrator, Student support system

บทนำ

สภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนต้องปรับตัวให้ทันกับสถานะของสังคม การดูแลผู้เรียนในการเข้าสู่สังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในขณะที่ผู้เรียนยังไม่พร้อม เป็นภาระที่ครอบครัว โรงเรียน สถานศึกษา และชุมชนต้องร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการสื่อสารให้ความรู้ ส่งเสริมพัฒนา เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน การดูแลผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตต้องทำด้วยความเอาใจใส่ ความรัก เมตตาและเข้าใจผู้เรียนแต่ละคน (เพ็ญศรี นิติยา, 2551) นอกจากรัฐและตัวระบบการศึกษาแล้ว ยังคงต้องอาศัยสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันทางสังคมพื้นฐานที่สำคัญประกอบกับหลักการในเรื่องการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในมิติด้านต่างๆ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุขและตามมาตรา 22 แนวการจัดการศึกษา ยังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนให้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการวางแผน จัดองค์การ การอำนวยการ การประสานงาน และการควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ งานวิจัยที่พบว่ากระบวนการบริหารดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และสามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสำเร็จได้ในระดับสูง (มนชนก พุ่มเพชร, 2559)

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ชัดเจน ปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและการแนะแนวยังคงปรากฏในหลายสถานศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของหน่วยงานที่มีความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย เช่น สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งดูแลผู้เรียนที่มีความแตกต่างทั้งด้านอายุ อาชีพ สถานะทางสังคม และพื้นฐานชีวิต ทำให้การจัดระบบแนะแนวและการช่วยเหลือผู้เรียนยังขาดความต่อเนื่อง ความครอบคลุม และความสอดคล้องกับบริบทเฉพาะของผู้เรียน นอกจากนี้ การดำเนินงานด้านการแนะแนวในปัจจุบันยังเผชิญข้อจำกัดทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือ และระบบสนับสนุน ส่งผลให้การให้บริการยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะชีวิต การตัดสินใจทางการศึกษา และอาชีพ รวมถึงการเสริมสร้างความพร้อมในการดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

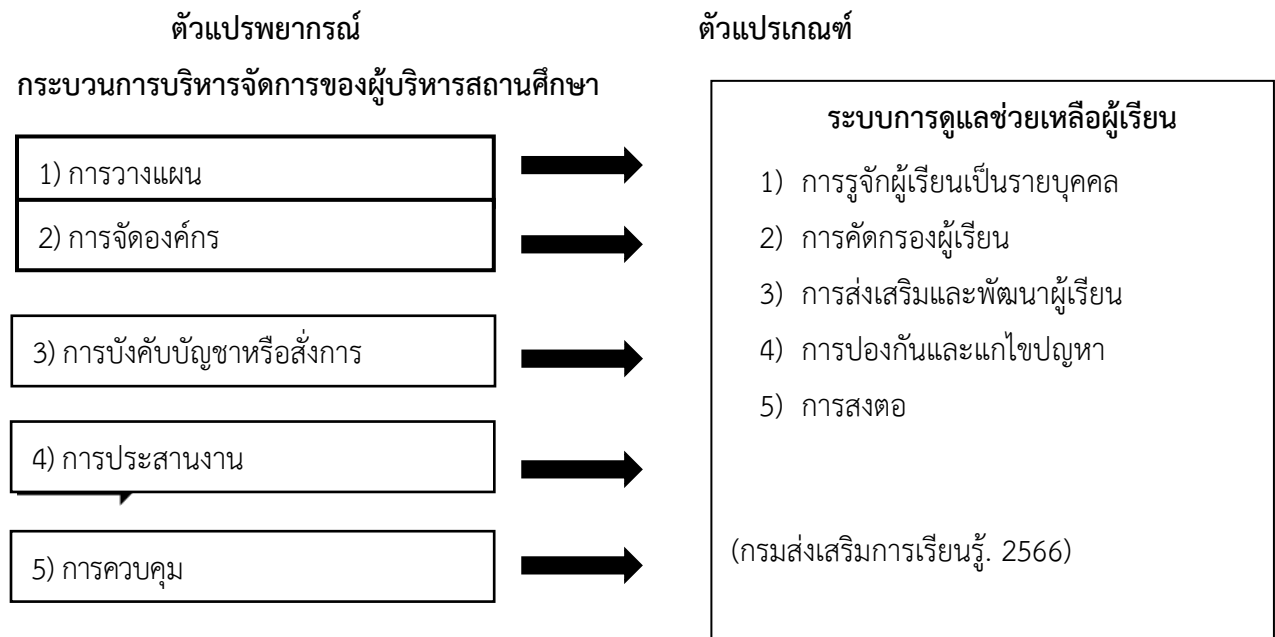
จากรายงานผลการจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ผ่านมาพบว่า คุณภาพของผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เช่น ผู้เรียนมีความแตกต่าง หลากหลายช่วงอายุ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนยังไม่ตรงตามความหลากหลายเท่าที่ควร ยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงความสามารถของผู้เรียนในการคิดเชิงนวัตกรรม และยังขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนบางส่วนยังขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตที่มีการแนะแนวทางที่เป็นระบบ (สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์, 2567) ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างมีขั้นตอน วิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพและเพื่อให้สถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจนมีร่องรอยหลักฐาน การปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบและประเมินผลได้และเป็นแนวทางในกระบวนการบริหารเพื่อที่จะส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนระบบช่วยเหลือผู้เรียนให้กับสถานศึกษาในสังกัดทั้ง 11 แห่ง รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษา ในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับ ครูแนะแนวและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากความสำคัญและความจำเป็นมา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ยังขาดความต่อเนื่อง ความเชื่อมโยง และความสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ประกอบกับข้อจำกัดด้านกระบวนการบริหารจัดการ บุคลากร เครื่องมือ และระบบสนับสนุน ส่งผลให้ประสิทธิภาพของระบบยังไม่บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งยังขาดองค์ความรู้เชิงประจักษ์เกี่ยวกับอิทธิพลของกระบวนการบริหารจัดการที่มีต่อระบบดังกล่าว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาประเด็นนี้เพื่อพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมและยกระดับคุณภาพผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาระดับของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ รวม 162 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คิดจากประชากร โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) จากกลุ่มประชากร จำนวน 162 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด ตำแหน่ง และ

ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน รวม 25 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1961) และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 5 ด้าน รวม 25 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเช่นเดียวกัน โดยทั้งตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยในระดับเดียวกัน คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 แสดงว่า มีระดับกระบวนการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 แสดงว่า มีระดับกระบวนการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 แสดงว่า มีระดับกระบวนการบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 แสดงว่า มีระดับกระบวนการบริหารจัดการ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 แสดงว่า มีระดับกระบวนการบริหารจัดการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2.2 การวิเคราะห์ระดับของระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบเกณฑ์ขอบเขตค่าเฉลี่ยตาม (Rating scales) แนวคิดของ Likert ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 แสดงว่า มีระดับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 แสดงว่า มีระดับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 แสดงว่า มีระดับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 แสดงว่า มีระดับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 แสดงว่า มีระดับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำหนังสือดังกล่าวพร้อมแบบสอบถามเสนอผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขออนุญาตและความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และได้จัดส่งแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้ผู้ตอบตอบคำถามครบทุกข้อ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

มากกว่า .90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่า .70 - .90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่า .30 - .69	หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าต่ำกว่า .30	หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าเป็น .00	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน อยู่ในระดับมาก โดยกระบวนการบริหารจัดการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพของระบบได้ในระดับสูง สะท้อนถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่เป็นระบบต่อระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

การวิเคราะห์ระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

(n = 113)				
กระบวนการบริหารจัดการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.การวางแผน	4.40	0.42	มาก	1
2.การจัดการองค์กร	4.33	0.45	มาก	2
3.การบังคับบัญชาหรือสั่งการ	4.30	0.46	มาก	3
4.การประสานงาน	4.23	0.50	มาก	4
5.การควบคุม	4.20	0.49	มาก	5
รวม	4.30	0.43	มาก	

จากตารางที่ 1 กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.30, S.D. = 0.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การวางแผน มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.40, S.D. = 0.44$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดการองค์กร ($\bar{x} = 4.33, S.D. = 0.45$) การบังคับบัญชาหรือสั่งการ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.30, S.D. = 0.46$) การประสาน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.23, S.D. = 0.50$) และ การควบคุม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.20, S.D. = 0.49$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

(n = 113)

ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.31	0.30	มาก	2
2.การคัดกรองผู้เรียน	4.41	0.40	มาก	1
3.การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน	4.28	0.41	มาก	5
4.การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา	4.29	0.36	มาก	4
5.การส่งต่อ	4.30	0.49	มาก	3
รวม	4.32	0.35	มาก	

จากตารางที่ 2 ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.32, S.D. = 0.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การคัดกรองผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41, S.D. = 0.40$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.31, S.D. = 0.30$) การส่งต่อ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.30, S.D. = 0.49$) การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.29, S.D. = 0.36$) และ การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.28, S.D. = 0.41$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

การวิเคราะห์ระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ปรากฏผลดังตารางที่ 3-4 ดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร	การวางแผน (X ₁)	การจัดองค์กร (X ₂)	การบังคับบัญชาหรือสั่งการ (X ₃)	การประสานงาน (X ₄)	การควบคุม (X ₅)	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y _{tot})
การวางแผน (X ₁)	1.00					
การจัดองค์กร (X ₂)	0.76**	1.00				
การบังคับบัญชาหรือสั่งการ (X ₃)	0.82**	0.82**	1.00			
การประสานงาน (X ₄)	0.78**	0.80**	0.90**	1.00		
การควบคุม (X ₅)	0.76**	0.82**	0.91**	0.93**	1.00	
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y _{tot})	0.68**	0.59**	0.58**	0.58**	0.55**	1.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี ค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.76–0.93 ทั้งนี้พบว่ามีความสัมพันธ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า 0.80 จำนวน 7 คู่ จึงได้ทำการตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีค่า Tolerance มากกว่า 0.10 (ค่า Tolerance = 0.39) และมีค่า VIF ไม่เกิน 10 (ค่า VIF = 2.57) แสดงให้เห็นว่าไม่มีตัวแปรใดฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติที่เกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (อ้างอิง Huynh & Finch, 2000; Yu, 2002 ใน พิศสมัย อรทัย, 2548:133)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.55–0.68 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตัวแปรแต่ละด้านของกระบวนการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์เชิงถดถอยพหุคูณได้โดยไม่เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

(n = 113)					
แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	5	6.91	1.38	20.87**	.00
Residual	107	7.08	0.66		
Total	112	14.00			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SEb	t	Sig
ค่าคงที่ (constant)	1.72		0.26	6.53**	.00
ด้านการวางแผน (X1)	0.47	0.10	0.56	4.45**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.703 R² = 0.494 SEE. = 0.257

จากตารางที่ 4 พบว่า ด้านการวางแผน (X1) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอย และสามารถอธิบายความผันแปรของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.518 ซึ่งแสดงว่าการวางแผน ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และสามารถทำนายระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ได้ร้อยละ 49.40 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ

$$Y = 1.72 + 0.47(x_1^{**}) + 0.16(X_2) - 0.8(x_3) + .21(x_4) -.18(x_5)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y = 0.56(Zx_1^{**}) + 0.31(Zx_4) + 0.21(ZX_2) - 0.10(Zx_3) - .25(Zx_5)$$

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่ากระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยการพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ซึ่งกระบวนการบริหารจัดการด้านการวางแผนเพียงด้านเดียวที่สามารถพยากรณ์ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านอื่น ได้แก่ การจัดองค์การ การบังคับบัญชาหรือสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม ไม่พบอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้สามารถอภิปรายผลเชิงลึกได้ดังต่อไปนี้

ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก จึงสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการดำเนินงานตามหลักการบริหารการศึกษาอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนเป็นกระบวนการที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารทุกระดับต้องมีการวางแผนเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางเพื่อมุ่งสู่ผลสำเร็จที่คาดหวังในอนาคต โรงเรียนต่างๆ ได้บริหารโรงเรียนด้วยรูปแบบกระบวนการบริหารที่เป็นระบบและมีคุณภาพทั้งองค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนชนก พุ่มเพชร (2559) ที่ศึกษาเรื่องกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการบริหารของผู้บริหาร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้การอำนวยการ การควบคุมและการสั่งการ การจัดทีมงาน การจัดองค์การ และการวางแผน 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการผลิต และความสามารถในการปรับตัว 3) กระบวนการบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วย การอำนวยการ การควบคุมและการสั่งการ การจัดทีมงาน การจัดองค์การ และการวางแผนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังมีผลการวิจัยที่พบว่า สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางและกลไกของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน โดยเฉพาะในบริบทของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะผู้เรียนที่หลากหลายและมีความซับซ้อนทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และบริบทชีวิต

ทั้งนี้ การวางแผนมิได้เป็นเพียงการกำหนดแผนปฏิบัติงานเชิงเอกสารเท่านั้น แต่เป็น “กระบวนการคิดเชิงระบบ” (System Thinking) ที่เชื่อมโยงข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล การวิเคราะห์สภาพปัญหา และการออกแบบแนวทางการช่วยเหลืออย่างมีเป้าหมาย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในทุกมิติ

ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ศรีสุวรรณ (2565) ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ที่พบว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิผลของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะในด้านการคัดกรองและการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ธนพร ศรีวงศ์ (2567) ได้ศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพรวัว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ซึ่งพบว่า การวางแผนที่มีการบูรณาการระหว่างแผนงานวิชาการ แผนงานแนะแนว และแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีความต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคัดกรองผู้เรียน รองลงมา ได้แก่ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การส่งต่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ตามลำดับ ทั้งในด้านการแนะแนว การให้คำปรึกษา และการติดตามผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม การที่ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีประสิทธิภาพสูง สะท้อนถึงความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับบทบาทของ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (2566) ที่ได้กำหนดพันธกิจในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีความครอบคลุมและตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้เรียนในทุกช่วงวัย โดยเน้นการแนะแนวที่มีทั้งข้อมูล ความเข้าใจ และความเป็นมนุษย์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเส้นทางการเรียนและอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างมั่นใจ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ยังได้พัฒนากลไกการแนะแนวในเชิงระบบ เช่น การสร้างฐานข้อมูลดิจิทัล การจัดทำเครื่องมือวัดผลรูปแบบใหม่ และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนไม่หยุดอยู่เพียงในห้องเรียน แต่สามารถต่อยอดไปสู่การตัดสินใจในชีวิตจริงของผู้เรียน การที่ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก จึงสะท้อนถึงความสอดคล้องกับงานวิจัยของอรสา กอนรัมย์ (2567) ที่ได้ศึกษาดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเข้มแข็งในด้านการคัดกรองและการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของคุณที่พบว่าด้านการคัดกรองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับนโยบายและแนวทางของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นการสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีทั้ง “หัวใจ” และ “ความหมาย” โดยครูแนะแนวและผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้ร่วม

ทางชีวิตของผู้เรียน ไม่เพียงแต่ให้คำตอบ แต่ยังช่วยสร้างคำถามที่นำไปสู่การค้นหาคำตอบที่แท้จริงของชีวิต การดำเนินงานดังกล่าวทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาด้านทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และคุณภาพชีวิตโดยรวม

3. กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ด้านการวางแผน เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ 0.494 ซึ่งแสดงว่า ด้านการวางแผน ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและสามารถทำนายระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ร้อยละ 49.40

ด้านการวางแผนมีอิทธิพลต่อกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีการวางแผนที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์พันธกิจ แผนนโยบาย และตามเป้าหมายของสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีได้อย่างเหมาะสม จัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นประจำทุกปี และมีการกำกับ ติดตามควบคุมดูแลให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยมีการปรับเปลี่ยนแผนงานให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้ตลอดเวลา และทุกสถานการณ์ มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเหมาะสมเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา โพธิ์อ่อน (2559) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การตัดสินใจ การดำเนินงาน กระบวนการวางแผน และการประเมินผล 2) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอยู่ในระดับดีมากทั้งภาพรวมและรายด้านประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียนการคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การดำเนินงาน การประเมินผล กระบวนการวางแผน และการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 52.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุวารีดอนจันทรัด, กรองทิพย์ นาควิเชตร, วิภาส ทองสุทธิ (2567) การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการวางแผนและการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของคุณที่ชี้ว่าการวางแผนมีอิทธิพลสูงสุดต่อระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบ วิจัยเรื่องกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 กระบวนการบริหารจัดการ ด้านการควบคุม สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารควรเน้นการสร้างระบบติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการตรวจสอบ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และนำผลการประเมินมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยให้ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

1.2 ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ การสร้างทีมงานบูรณาการ และการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างครอบคลุม และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

1.3 กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ควรเพิ่มกระบวนการบริหารจัดการด้านการควบคุมจะช่วยให้ระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โดยเน้นการกำหนดมาตรฐาน การติดตามผล การตรวจสอบภายใน และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาต่อเนื่องเกี่ยวกับ ผลกระทบของการวางแผนเชิงระบบต่อคุณภาพชีวิตผู้เรียน เพื่อยืนยันความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ

2.2 ควรวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับ บทบาทของชุมชนและครอบครัว ในการสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสร้างความร่วมมือที่ยั่งยืน

2.3 ควรพัฒนารูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในสถานศึกษา เพื่อให้ครูและผู้บริหารสามารถทดลองและปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธนพร ศรีวงศ์. (2567). *การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้าว 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนชนก พุ่มเพชร. (2559). *กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการ ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วาสนา โพธิ์อ่อง. (2559). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการ ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์. (2568). ข้อมูลสารสนเทศประจำปีการศึกษา 2568. <https://nfepetcha.thai.ac/home/>.
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้. (2566). *คู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567*. เพชรบูรณ์: สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์.
- สุวารี ดอนจันทรี และคณะ. (2567). *การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 วารสารมณีเชษฐาราม*, 7(5), 551-573.
- อรสา กอนรัมย์. (2567). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. [การค้นคว้าอิสระที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย บุรพา.
- Fayol, H. (1964). *General and industrial management*. London: Sir Isaac Pitman & Sons Ltd.